

Ullate,
Van Manen,
Christe,
Linkens,
García,

Lanònima Imperial

Ballet Victor Ullate

Lanònima Imperial

Afanya't a poc a poc

choreografie: Juan Carlos García

muziek: Leo Mariño, R. Murolo, W.A. Mozart,

J. Dowland, H. Purcell

decorontwerp: Jordi Roig

kostuumontwerp: Jordi Roig

lichtontwerp: Jordi Planas

geluid: Albert Toda

Dans: Adolfo Colmenares, Neus Ferrer,

Juan Carlos García, Pere Jané, Idoia de Lecumberri,

Josep Lluís Pascual, Xus Ros, Simeón Torres

Coproduktie

Olimpiada Cultural, Barcelona

Holland Festival

Centro Nacional De Nuevas Tendencias Escénicas, Madrid

Lanònima Imperial

Lanònima Imperial wordt gesubsidieerd door de Catalaanse regering,
de gemeente Barcelona en het Ministerio de Cultura, Madrid.

16 en 17 juni 1991, aanvang 20.15 uur

Stadsschouwburg Amsterdam

De voorstelling duurt 75 minuten. Er is geen pauze.

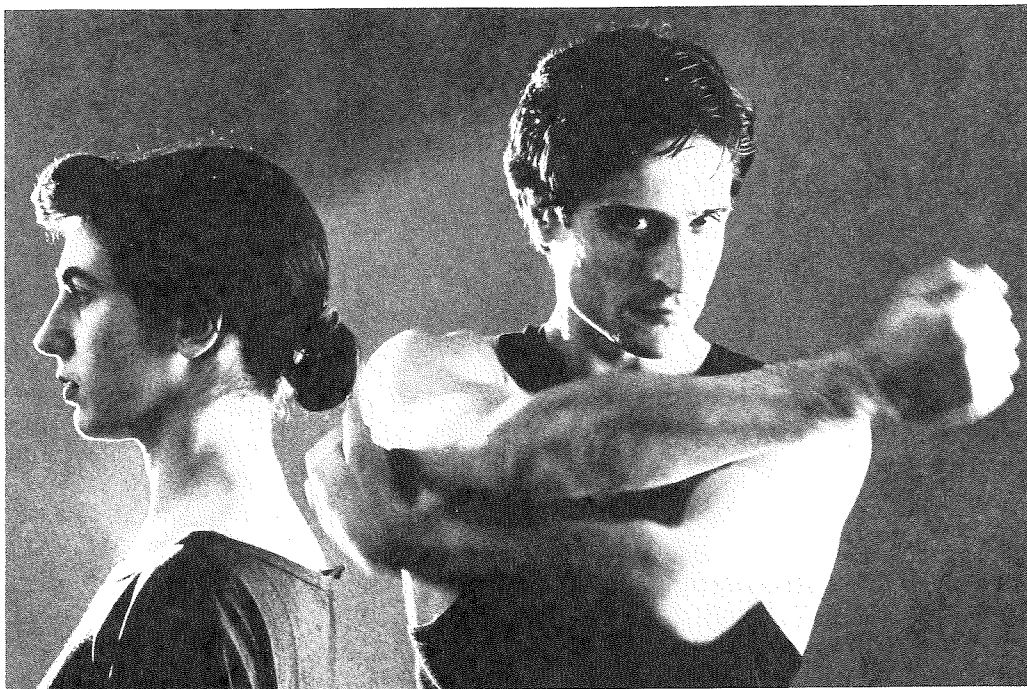
Het is verboden tijdens de voorstelling te fotograferen.

Lanònima Imperial

Marjolein van der Meer

Lanònima Imperial, ofwel de 'keizerlijke naamloze', is de welluidende naam die Juan Carlos García vijf jaar geleden aan zijn groep van mannelijke dansers gaf. Met een fragment uit hun eerste gezamenlijke choreografie onder leiding van García, winnen ze meteen de eerste prijs in het choreografieconcours dat jaarlijks georganiseerd wordt door het Institut de Teatre te Barcelona en de Generalitat de Catalunya. De première van *Eppur si Muove* vindt plaats in 1987 en wordt zeer geprezen door publiek en pers. Hoewel dit eerste geesteskind ontstaat in samenwerking met de musicus Claudio Zulián, komt gedurende dit werk de theatrale affiniteit van García al sterk naar voren: het ritme wordt meer bepaald door de individuele dynamiek van de dansers dan door de muziek.

Juan Carlos García, in de wandeling Giovanni genaamd, wordt in Bilbao geboren. Via de Baskische toneelgroep Akelarre komt hij voor het eerst met dans in aanraking. Samen met de musicus Claudio Zulián vormt hij het Duo Dhenó. Niet lang daarna besluit Giovanni dans te gaan studeren en hij schrijft zich in voor lessen in klassieke en eigentijdse dans. Hoewel hij dan reeds rond de twintig is, blijkt hij al snel een getalenteerd danser. Zijn debuut vindt plaats bij het Ballet Contemporani de Barcelona. Met deze groep neemt hij als danser deel aan verschillende tournees buiten Spanje. Dan besluit hij de sprong te wagen om elders zijn kennis uit te breiden. De Baskische autonome regering kent hem in 1983 een studiebeurs toe, waarmee hij in het Centre National de Danse Contemporaine (Angers, Frankrijk), dat onder leiding staat van Viola Farber, gaat studeren. De twee jaren na die studie is hij als danser verbonden aan de groep van Jean Claude Galotta te Grenoble, en dan vertrekt hij naar New York om zijn studietijd af te ronden in de Cunningham Dance Studio. Over zijn ervaring uit die tijd merkt García op: 'Daar begreep ik voor het eerst dat het expressieve vermogen van het lichaam afkomstig is uit de een of

Afanya't a poc a poc

andere vorm van organisatie, eventueel zelfs uit het toeval. Voordat hij de theorieën van Cunningham in praktijk gaat brengen, danst hij, na zijn terugkomst uit Amerika, eerst nog in *Desfigurat* van de Gelabert/Azzopardi dansgroep in Barcelona. Dan blijkt de tijd rijp om aan een eigen gezelschap te gaan denken. Na het succes met *Eppur si Muove* vindt in 1989 de première van *Castor/Polux* plaats. De choreograaf gaat hiermee voor het eerst dieper in op het begrip dualiteit. Ook in *Kairos* (1990) toont García zich geobsedeerd door tegenpolen als: orde – wanorde, persoonlijk – onpersoonlijk. Esthetisch gezien verandert er het een en ander met dit werk. Voor het eerst zien we vrouwelijke dansers en begint García zijn ingewikkelde structuren te relativeren met een onverwacht grapje.

Over zijn nieuwste werk, *Afanya't a poc a poc*, wat vertaald uit het Catalaans zoiets betekent als: 'Schiet op, stukje bij beetje', zegt de maker: 'Ik wilde in principe uitgaan van het aloude thema van liefde en dood. Ook lag het in mijn bedoeling de klassieke dramaturgische structuur aan te houden: expositie, complicatie en ontknoping. Maar terwijl ik bezig was, begonnen de delen zo in elkaar over te lopen dat ik besloot het werk zich spontaan te laten ontwikkelen – zonder het oorspronkelijke uitgangspunt uit het oog te verliezen. Ik heb de verdeling in drie delen gerespecteerd. Alhoewel ze alle drie verschillend zijn, zijn ze min of meer organisch met elkaar verbonden. Het werk verloopt nu net als een rivier: steeds weer ander water dat over dezelfde bedding stroomt.'

Ballet Victor Ullate

Programma I

Arraigo

choreografie: Victor Ullate
muziek: Jerónimo Maesso
decorontwerp: Mampaso
kostuumontwerp: Mampaso
lichtontwerp: F. Gerlache
tijdsduur: 50 minuten

In the Future

choreografie: Hans van Manen
muziek: David Byrne
instudering: Mea Venema
decorontwerp: Keso Dekker
kostuumontwerp: Keso Dekker
lichtontwerp: Keso Dekker
tijdsduur: 25 minuten

Before Night Fall

choreografie: Nils Christe
muziek: Bohuslav Martinu
decorontwerp: Keso Dekker
kostuumontwerp: Keso Dekker
lichtontwerp: Joop Caboort
tijdsduur: 25 minuten

19 en 20 juni 1991, aanvang 20.15 uur
Stadsschouwburg Amsterdam

Dans:

*Carlos E. Aranda,
Ruth Maroto,
Victor Orive,
Silvia Arilla,
Kiriakos Kosmidis,
Raquel Baena,
Cyril Lot,
Leticia Izuzquiza,
Angel Martinez,
Ana Noya,
Igor Yebra,
Lucia Lacarra,
Victor Jimenez,
Maria Gimenez,
Eduardo Lao,
Maria Jesus Peces-Barba,
Angel Corella,
Silvia Gonzalvo,
Mamen Corella*

Programma II

Simun

choreografie: Victor Ullate
muziek: Sjostakovitsj
decorontwerp: Carlos Cytrynowski
kostuumontwerp: Carlos Cytrynowski
lichtontwerp: Carlos Cytrynowski
tijdsduur: 25 minuten

For a Close Friend

voor Marie-José

choreografie: Jan Linkens
muziek: Igor Stravinsky
lichtontwerp: Olga García
tijdsduur: 25 minuten

5 Tango's

choreografie: Hans van Manen
muziek: Astor Piazzolla
instudering: Mea Venema
decorontwerp: Jean-Paul Vroom
kostuumontwerp: Jean-Paul Vroom
lichtontwerp: Jan Hofstra
tijdsduur: 25 minuten

21 en 22 juni 1991, aanvang 20.15 uur
Stadsschouwburg Amsterdam

Ballet Victor Ullate

Marjolein van der Meer

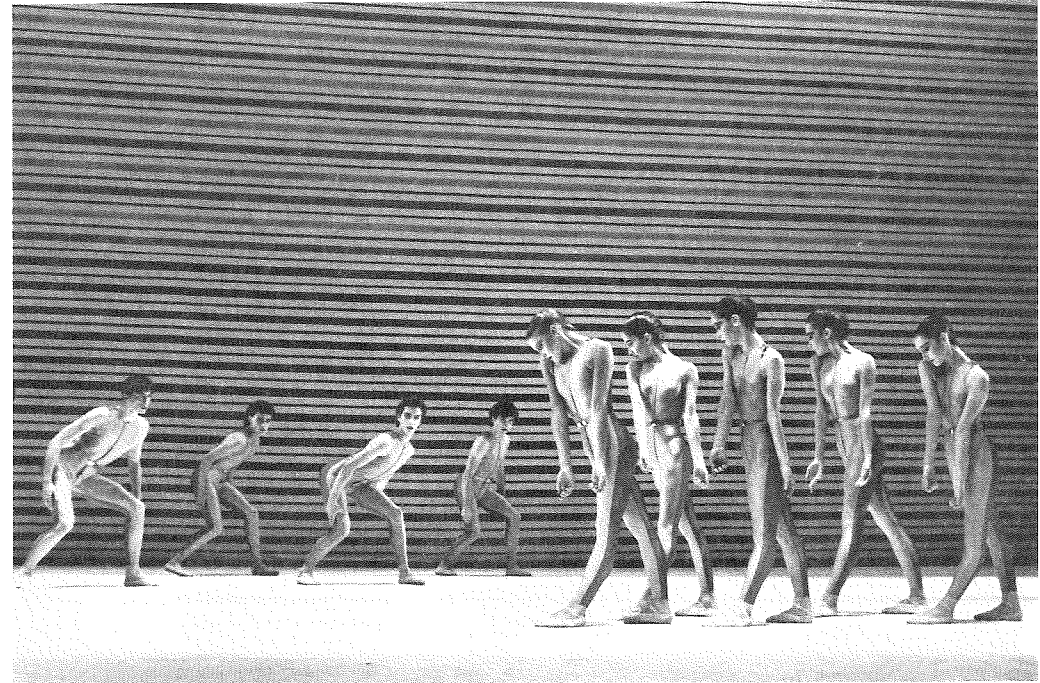
Zoals in zoveel landen was het ook in Spanje zeer ongebruikelijk dat een jongen balletles wilde nemen. Meestal kwamen de leden van het mannelijk geslacht die toch een danscarrière ambieerden, in de folkloristische gezelschappen terecht. Victor had het geluk dat in zijn geboortestad de academie van Maria de Avila was gevestigd. Maria, een ex-danseres van het Grán Teatre del Liceu uit Barcelona, zou zich later tot een van de meest inspirerende persoonlijkheden uit de Spaanse danspedagogie ontwikkelen. Door te dansen bij een Spaans gezelschap dat veel in het buitenland optreedt, krijgt Victor de kans overal lessen te volgen en zo zijn dansjargon uit te breiden.

Als het Ballet van de Twintigste Eeuw in Madrid optreedt, waagt Victor een auditie. Zonder muziek, een paar minuten voor de voorstelling begint, danst Victor zich voor Maurice Béjart de dansgeschiedenis in. Veertien dagen later wordt hem een contract toegestuurd.

'In dat gezelschap', vertelt Ullate, 'kreeg je niets cadeau, je kon je niet permitteren ziek te zijn of gewoon een dag geen zin te hebben. In die tijd stonden er rijen dansers te wachten om je plaats in te nemen. De enige manier om te overleven was te bewijzen dat je uniek was, onvervangbaar.' Ullate, die zelfs voor Spaanse begrippen klein van stuk is, besluit dan zich groot te dansen.

Vanaf 1984 vertolkt hij belangrijke rollen in onder andere: *Offrande Chorégraphique*, *Phara*, *Bhakti*, *L'Oiseau de feu*, *Le sacré du printemps*, *Roméo et Juliette*, *Cantate 51*, *Nijinski*, *Clown de Dieu* en *Sans fleurs ni couronne*. In al deze rollen overtuigt Ullate als een geweldig danser. Maar in *Gaité parisien*, het autobiografische ballet van Béjart, zet hij met de rol van Bim pas de kroon op zijn danscarrière.

Vervolgens accepteert hij de artistieke leiding over het Spaanse nationale gezelschap. Wanneer men in Madrid besluit tot een

In the Future

andere artistieke oriëntatie, neemt Victors oude lerares, Maria de Avila, het gezelschap over.

Ofschoon Béjart hem de leiding van Mudra aanbiedt, kiest Ullate er toch voor om in eigen land dansers te blijven vormen. Dat er aan een goede dansschool behoefte was, bleek wel uit de enorme toeloop van leerlingen uit alle delen van Spanje. Het duurt niet lang of er wordt met enkele uitgekozen leerlingen een groepje gevormd. Onder leiding van Ullate debuteren zij in een kinderprogramma op de televisie. Deze jonge dansers – kinderen eigenlijk nog – zijn opmerkelijk eenvormig in hun uitvoering. Mede doordat hun interpretatie een verrassende rijpheid heeft, duurt het niet lang of iedereen heeft het over de 'Niñas Ullate' (Ullate's meisjes). Dan wordt het tijd om aan een eigen gezelschap te denken. In het Teatro Arriaga te Bilbao vindt in april 1988 de presentatie plaats van het Ballet Victor Ullate.

Wat in de eerste plaats het Ballet Victor Ullate zo bijzonder maakt is het jeugdig enthousiasme waarmee de 22 dansers het publiek weten aan te steken. Naast creaties van Ullate zelf, baseert de groep zich op het werk van choreografen als Hans van Manen, Jan Linkens en Nils Christie. De affiniteit van Ullate met de Nederlandse choreografen komt hoofdzakelijk voort uit erkenning van de rol die deze kunstenaars vervullen in de evolutie van op de klassieke school gebaseerde eigentijdse expressies. De stimulerende interpretatie en stijl van Ullate's dansers zullen ongetwijfeld nieuw licht werpen op dit Nederlandse werk.

Before Night Fall

‘Het is fantastisch om met deze jonge dansgroep te werken. De dansers zijn zeer talentvol en gemotiveerd.’

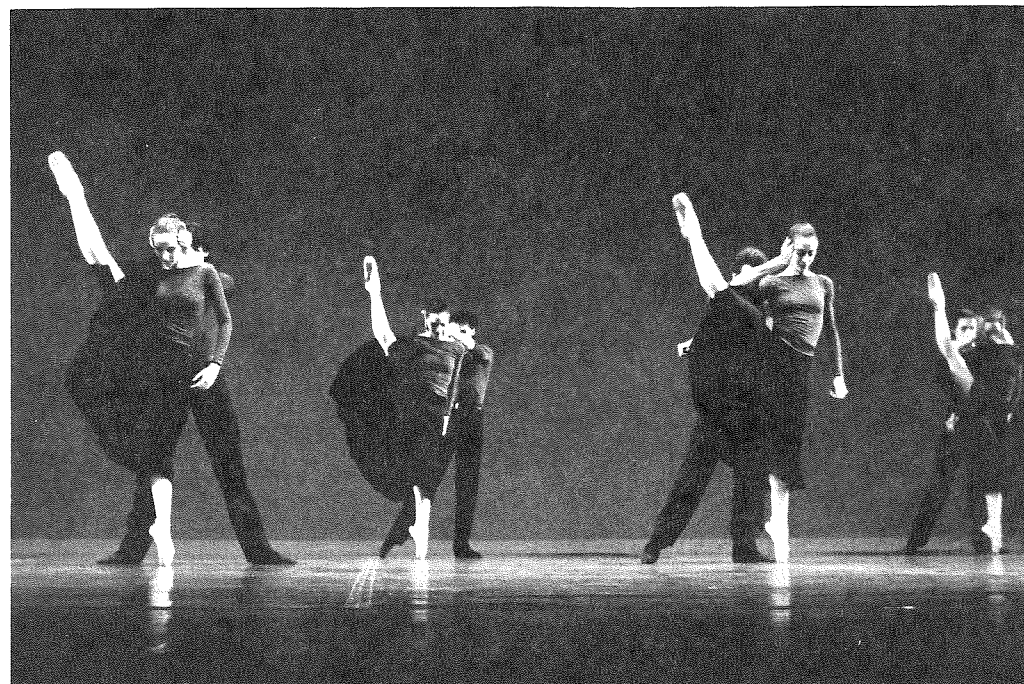
Hans van Manen

‘Het is enorm spannend om je produkt in een andere context te zien. Bij het groep van Victor Ullate had ik meteen het gevoel dat ik geen concessies hoefde te doen. Ze voegen iets toe aan je werk door een andere manier van bewegen, een ander temperament.’

Nils Christe

‘Typerend voor Ballet Victor Ullate vind ik het enthousiasme, de gedrevenheid en het plezier van de dansers. Ze zijn erop ingesteld om alles wat ze wordt aangereikt met twee handen te grijpen, om ervan te leren, om het in zich op te nemen en het te verwerken.’

Jan Linkens

For a Close Friend

Met dank aan J.E. Boeles en E. Escribano-van Hoolwerff, Nederlandse ambassade te Madrid

Colofon

Dit programmaboek is een uitgave van het Holland Festival.
Telefoon: 020 (*3120) 627 65 66, telex: 11218 hfaub, telefax: 020 (*3120) 620 34 59.
Adres: Kleine-Gartmanplantsoen 21, 1017 RP Amsterdam.
Bestuur: A. van der Zwan (voorzitter), Ph. van Tijn (secretaris/penningmeester), J. Blokker, K.M.T. Ex, F. de Ruiter.
Directeur: Jan van Vlijmen.
Zakelijke leiding a.i.: Louis Helmer.
Programmering: Marc Jonkers, Arthur Sonnen, Elmer Schönberger, Jan van Vlijmen.
Producers: Sigi Giesler, Alma Netten, Monica van Steen, Gwenoële Trapman.
Productie-assistentie: Saskia Derriks, Carla van Vark, Eelco van Velzen.
Publiciteit/Pers: Roy van de Graaf, Carla Hazewindus, Bettine Heslinga, Babs van Overbeek, Frank van Weerde.
Kaartenbureau: Saskia Roggeveen, Marijke Wesly.
Secretariaat: Tineke van Manen, Jildou Straat, Els Visscher.
Administratie: Gabriëlle Schretzmeijer, Anna Stam.
Communicatie-adviezen: Bureau Thom van Kleef.
Grafisch ontwerp: Sdu Ontwerpgroep, Christine Baart.
Zetwerk en opmaak: Floris Hollestelle.
Druk: Drukkerij SSP, Amsterdam.
Aan de totstandkoming van dit programmaboek werkten verder mee: Janneke van der Meulen, Jan Ritsema.

Verantwoording illustraties

Binnenkant omslag: 'Figuur', schets Federico Garcia Lorca
Foto pagina 6: Lanònima Imperial, repetitiefoto Afanya't a poc a poc, Ros Ribas
Foto pagina 11: Ballet Victor Ullate 'Into the Future', Jorge Fatauros
Foto pagina 13: Ballet Victor Ullate 'Before Night Fall', Jorge Fatauros
Foto pagina 15: Ballet Victor Ullate 'For a Close Friend', Jorge Fatauros

Sponsors

PTT Telecom (hoofdsponsor)
NV SDU v/h Staatsdrukkerij/Uitgeverij
Credit Lyonnais Bank Nederland NV
De Volkskrant
Fiat Auto Nederland BV
Dommelsche Bierbrouwerij BV
Iberia
De Bussy Ellerman Harms BV
KLM
Kodak Nederland BV

Subsidiënten

Ministerie van WVC
Ministerie van Economische Zaken
Gemeente Amsterdam
Ministerio de Cultura, Madrid
Centro para la difusión de la música contemporanea
Association Française d'Action Artistique
Nationale Commissie Voorlichting en Bewustwording
Ontwikkelingssamenwerking (NCO)

HOOFDSPONSOR

deVolkskrant

ontwerpen

Sdu Ontwerpgroep: inventief en creatief.

Sdu Ontwerpgroep maakte de afgelopen drie jaar alle ontwerpen voor het Residentie Orkest en de ontwerpen voor het Holland Festival 1990 en 1991.

Gespecialiseerd in ontwerpen van corporate identities, brochures, grafische vormgeving van jaarverslagen, boeken en tijdschriften, complexe informatiestromen (formulieren), computergestuurde ontwerpen van o.a. waardepapieren (Cad Cam).

Sdu Grafische Bedrijven: als het om professionele dienstverlening gaat.

Sdu Grafische Bedrijven; koploper in drukken. Complexe en grote boekproducties, manuals en catalogi, meerkleurendrukwerk en promotioneel drukwerk, kettingformulieren, geheim- en waardedrukwerk, identity- en chipcards en huisdrukkerij-faciliteiten voor overheid, bedrijven en culturele instellingen.

Sdu Uitgeverijen: boeken en naslagwerken voor de kritische en professionele lezer.

Sdu Uitgeverijen; kwaliteit en betrouwbaarheid staan voorop in de uitgeverijen. Gespecialiseerd in overheidspublicaties, uitgaven van maatschappelijk en cultureel belang en naslagwerken.

Sdu DOP: informatie en distributie van overheidsinformatie.

N.V. SDU v/h Staatsdrukkerij / Uitgeverij
Christoffel Plantijnstraat 2, Telefoon 070 - 3 789 911
Postbus 20014, 2500 EA Den Haag

drukken

uitgeven

Sdu Uitgeverij Plantijnstraat

Sdu Uitgeverij Koninginnegracht

Sdu Juridische & Fiscale Uitgeverij